

ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ

Φαβορί

Για κάποιον που είναι «τυπικός ΠΑΣΟΚ» – «τυπικός ΠΑΣΟΚ» είναι όποιος δηλώνει ιδρυτικό μέλος του Κινήματος – ο Βαγγέλης Βενιζέλος και ο Ανδρέας Λοβέρδος θεωρούνται σώγαμπροι. Ο πρώτος, με δράση ως ΚΟΔΗΣΟ στη Μεταπολίτευση, στρατολογήθηκε το 1989 από τον Κώστα Λαλιώτη για να κατεδαφίσει τους κατηγορούς του Ανδρέα Παπανδρέου. Ο δεύτερος, έχοντας αφήσει πίσω του την ΚΝΕ, προσήλθε μόλις το 1996 και σάρωσε στη Β' Αθηνών το 2000.

Ο Βενιζέλος υπηρέτησε και τους τρεις πρωθυπουργούς του ΠΑΣΟΚ. Ο Λοβέρδος δεν πρόλαβε τον πρώτο. Και οι δύο μαζί απέτυχαν το 2007 να ανακόψουν τον τρίτο. Εκεί έδειχνε να σταματάει ο δρόμος τους.

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ
ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Οι νεοπαπανδρεϊκοί αυτοπαρμυθιάζονταν με την ιδέα ότι όταν θα εγκατέλειπε – σε βαθύ γήρας – την ηγεσία ο Γιώργος, θα έπαιρνε τη θέση του κάποιος από αυτούς.

Ότι θα έφευγαν από τη σκηνή πριν την ώρα τους και ο Παπανδρέου θα έκλεινε την πόρτα δεν το περίμεναν. Ίσως δεν το περίμενε ούτε ο Βενιζέλος, που ακύρωσε τον θορυβώδη διπολισμό του Κινήματος και έγινε σταδιακά Ατλας των βαρών του πρώην αντιπάλου του.

Μια χαρά του βγαίνει. Δεν θα έχει τη χαρά της προσωπικής ρεβάνς, αλλά θα έχει μαζί του αρκετούς από όσους τον πολέμησαν το 2007. Φυσικά οι παπανδρεϊκοί είναι πάλι αντίπαλοί του, αλλά όχι και ο ίδιος ο Παπανδρέου απαραιτήτως. Τον Λοβέρδο πάντως δεν επρόκειτο να τον έχει απέναντι – και ας τον έβλεπαν κάποιοι φίλοι του ως «Θαπατέρο του ΠΑΣΟΚ». Δεν ήταν έτοιμος. Ενώ δήλωνε υποψήφιος, εξομολογούνταν: «Αντιλαμβάνομαι ότι έχει σειρά ο Βαγγέλης». Ετσι παρέμεινε Νο2 και το μέτωπο του 2007 διατηρεί τη συνοχή του.

Το θετικό σε αυτή την υπόθεση είναι ότι στο ΠΑΣΟΚ ξανάρχισε να λειτουργεί η πολιτική. Θα υπάρχουν κανονικοί υποψήφιοι, θα γίνουν κανονικές αρχαιρεσίες και ο Βενιζέλος θα είναι κανονικό φαβορί. Ίσως γιατί κάνει κάτι απλό: αντί να τρέχει – αλά 2007 – αλαζονικά προς την αρχηγία, αφήνει την αρχηγία να τρέξει αγχωμένη προς αυτόν. Ακόμη και τώρα δηλώνει με ταπεινοφροσύνη ότι δεν είναι η πρώτη του έγνοια. Εντυπωσιακό για όσους τον ξέρουν. Θυμούνται όμως και κάτι που έλεγε ο άγγλος πολιτικός Αυγουστίνος Μπρέλ: «Είναι αληθινό ή απλώς έξυπνο;».

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΨΗ

Το μπουκάλι μισογεμάτο

Η θέση της Ελλάδας με μια αισιόδοξη ανάγνωση της πραγματικότητας

Ενώ γενικά εκτιμάται ότι το 2012 θα είναι εξαιρετικά δύσκολος χρόνος, υπάρχει ωστόσο και μια άλλη ανάγνωση της πραγματικότητας. Ετσι, «για τον μέσο κάτοικο της Βρετανίας, της Ευρώπης, αλλά και του πλανήτη ολόκληρου, ουδέποτε υπήρξε καλύτερη περίοδος διαβίωσης από τη σημερινή». Αυτή είναι η ομολογουμένως κάπως αιρετική διαπίστωση αρθρογράφου του «Observer» σε πρόσφατη ανάλυσή του (Ch. Kenny, «Despite everything, there's plenty to celebrate in 2012», «The Observer», 1/1/2012). Και παραθέτει πληθώρα στατιστικών δεδομένων που δείχνουν ότι, παρά την κρατούσα αρνητική, απαισιόδοξη και ζοφερή διάθεση, παρά τις κρίσεις και οικονομικές αναταράξεις, η Ευρώπη και ευρύτερα «ο κόσμος έχει γενικά γίνει καλύτερος τα τελευταία χρόνια». Το βιοτικό επίπεδο έχει βελτιωθεί, η θνησιμότητα έχει μειωθεί σημαντικά, η απόλυτη φτώχεια στον αναπτυσσόμενο κόσμο έχει συρρικνωθεί, αν και βεβαίως εξακολουθεί να υπάρχει (ο πληθυσμός του πλανήτη λ.χ. που διαβιώνει με 1,25 δολάρια την ημέρα έχει μειωθεί στο μισό σε σχέση με το 1990). Ακόμη, παρά τις κρατούσες εντυπώσεις, ο κόσμος έχει γίνει περισσότερο ειρηνικός, με λιγότερες συγκρούσεις και πολέμους και χαμηλότερες στρατιωτικές δαπάνες. Οι παγκόσμιες στρατιωτικές δαπάνες π.χ. έχουν μειωθεί κατά 50% σε σχέση με αυτές του 1990. Ακόμη η δημοκρατία, ως πολιτικό σύστημα, έπειτα από μια περίοδο οπισθοχώρησης, φαίνεται να κερδίζει και πάλι έδαφος παγκοσμίως και ιδιαίτερα σε περιοχές όπως στον αραβικό κόσμο και τη Μέση Ανατολή που εθεωρούντο εντελώς «ξένες» προς το

ΤΟΥ Π. Κ.
ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

πολίτευμα αυτό (Αραβική Ανοιξη). Και βεβαίως η επιστήμη και η τεχνολογία συνεχίζουν να προσφέρουν επιτεύγματα (από το iPhone και iPad μέχρι τα νέα φάρμακα κ.ά.) που βελτιώνουν το επίπεδο διαβίωσης και διευκολύνουν την επικοινωνία σε όλο τον πλανήτη. Η θετική, αισιόδοξη αυτή ανάγνωση της τρέχουσας πραγματικότητας θα μπορούσε εύκολα να αμφισβητηθεί με αναφορά στην οικονομική κρίση, στη λιτότητα που κατακλύζει το σύνολο σχεδόν των κρατών της Ευρώπης και όχι μόνο, τη συνεχιζόμενη τρομοκρατία, την αδυναμία ελέγχου της κλιματικής αλλαγής και περιβαλλοντικής υποβάθμισης και, σε ό,τι αφορά την Ευρώπη ειδικότερα, την αβεβαιότητα για το μέλλον της ευρώ και την επιβίωση της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οικονομική ύφεση, την ανεργία και μια σειρά από άλλους δείκτες. Παρά ταύτα, η πραγματικότητα είναι πραγματικότητα και σε κάθε περίπτωση είναι προτιμότερη μια θετική, αισιόδοξη ανάγνωση της (αλλά όχι βέβαια μια πλαστή ανάγνωση).

Η ερώτηση είναι: πού βρίσκεται η Ελλάδα μέσα σ' αυτή την απεικόνιση; Η απάντηση είναι βεβαίως ότι εάν, όπως λέει ο αρθρογράφος του «Observer», «για την Ευρώπη και τον πλανήτη το 2012 αντιπροσωπεύει, παρά την κρίση και τα προβλήματα, τη συγκριτικά καλύτερη στιγμή», για την Ελλάδα αντιπροσωπεύει τη χειρότερη, την πλέον επικίνδυνη και οπωσδήποτε την πλέον αβέβαιη. Χειρότερη τόσο σε επίπεδο πραγματικών δεδομένων όσο και σε επίπεδο «προσλήψεων» (perceptions) και προοπτικών από πλευράς κοινωνίας. Τα δεδομένα, οικονομικά και κοινωνικά, είναι αρκούτως γνωστά. Μέσα στους άμεσους επόμενους μήνες θα κριθεί

εάν τελικά η Ελλάδα θα παραμείνει μέλος της ευρωζώνης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και γενικά του ανεπτυγμένου κόσμου σταθερότητας και δημοκρατίας ή θα διολισθήσει στην τριτοκοσμική υπανάπτυξη με όλες τις ολέθριες συνέπειες. Επομένως, ο πρωταρχικός στόχος της χώρας είναι απόλυτα σαφής: να κάνει οτιδήποτε απαιτείται για να παραμείνει στη ζώνη «σταθερότητας, ευημερίας και δημοκρατίας», δηλαδή την ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο πρωταρχικός στόχος της χώρας είναι απόλυτα σαφής: να κάνει οτιδήποτε απαιτείται για να παραμείνει στη ζώνη «σταθερότητας, ευημερίας και δημοκρατίας», δηλαδή την ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ερώτηση είναι: πού βρίσκεται η Ελλάδα μέσα σ' αυτή την απεικόνιση; Η απάντηση είναι βεβαίως ότι εάν, όπως λέει ο αρθρογράφος του «Observer», «για την Ευρώπη και τον πλανήτη το 2012 αντιπροσωπεύει, παρά την κρίση και τα προβλήματα, τη συγκριτικά καλύτερη στιγμή», για την Ελλάδα αντιπροσωπεύει τη χειρότερη, την πλέον επικίνδυνη και οπωσδήποτε την πλέον αβέβαιη. Χειρότερη τόσο σε επίπεδο πραγματικών δεδομένων όσο και σε επίπεδο «προσλήψεων» (perceptions) και προοπτικών από πλευράς κοινωνίας. Τα δεδομένα, οικονομικά και κοινωνικά, είναι αρκούτως γνωστά. Μέσα στους άμεσους επόμενους μήνες θα κριθεί

εάν τελικά η Ελλάδα θα παραμείνει μέλος της ευρωζώνης, της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και γενικά του ανεπτυγμένου κόσμου σταθερότητας και δημοκρατίας ή θα διολισθήσει στην τριτοκοσμική υπανάπτυξη με όλες τις ολέθριες συνέπειες. Επομένως, ο πρωταρχικός στόχος της χώρας είναι απόλυτα σαφής: να κάνει οτιδήποτε απαιτείται για να παραμείνει στη ζώνη «σταθερότητας, ευημερίας και δημοκρατίας», δηλαδή την ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο πρωταρχικός στόχος της χώρας είναι απόλυτα σαφής: να κάνει οτιδήποτε απαιτείται για να παραμείνει στη ζώνη «σταθερότητας, ευημερίας και δημοκρατίας», δηλαδή την ευρωζώνη και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ερώτηση είναι: πού βρίσκεται η Ελλάδα μέσα σ' αυτή την απεικόνιση; Η απάντηση είναι βεβαίως ότι εάν, όπως λέει ο αρθρογράφος του «Observer», «για την Ευρώπη και τον πλανήτη το 2012 αντιπροσωπεύει, παρά την κρίση και τα προβλήματα, τη συγκριτικά καλύτερη στιγμή», για την Ελλάδα αντιπροσωπεύει τη χειρότερη, την πλέον επικίνδυνη και οπωσδήποτε την πλέον αβέβαιη. Χειρότερη τόσο σε επίπεδο πραγματικών δεδομένων όσο και σε επίπεδο «προσλήψεων» (perceptions) και προοπτικών από πλευράς κοινωνίας. Τα δεδομένα, οικονομικά και κοινωνικά, είναι αρκούτως γνωστά. Μέσα στους άμεσους επόμενους μήνες θα κριθεί